Til Studieutvalget
Fra Studieseksjonen (KJESO)
Februar 2012

OM UTVIDET TID PÅ HJEMMEEKSAMEN JUS134 RETTSHISTORIE OG KOMPARATIV RETT, VÅREN 2012

Studieutvalget vedtok i sak 44-10/11 i møte 8.3.2011 ny vurderingsform (hjemmeeksamen med en varighet på 2 dager) i kurset JUS134 Rettshistorie og komparativ, med virkning fra våren 2011[1]. I sin kursrapport beskriver kursansvarlig Jørn Øyrehagen Sunde erfaringene med den nye eksamensformen slik:

> «Heimeeksamen har altså gjeve studentane betre høve til å visa kva kunnskap dei har, og kva evne til å bruka kunnskapen dei har tileigna seg. Men ein utilsikta verknad av eksamen var læringseffekten av å arbeida intens med stoffet over to døgn. Frå C-oppgåvene og oppgåver kunne ein lesa mellom linjene kva samanhengar kandidatane oppdaga under arbeidsprosessen. Og ein del av karakterløftet skuldast faktisk den læringa som skjedde under sjølve eksamen. Men lengre eksamenstid vil ein oppnå meir læring. Samstundes skuldast noko av læringa den intense arbeidsperiode, og ein bør ikkje utvida eksamenstida til meir enn tre døgn.» [2]

Kursansvarlig Jørn Øyrehagen Sundes søknad om utvidet tid på hjemmeeksamen i kurset JUS134 Rettshistorie og komparativ rett var til behandling i Studieutvalgets møte den 27. september 2011. Sunde ber i sin søknad om å få utvidet eksamensperioden fra to til tre dager.[3]

Studieutvalget uttalte følgende om saken:

> «SU viste til at spørsmålet om utvidet eksamensperiode må utredes med tanke på de praktiske forholdene. Det ble spurt om det er mulig å flytte kurset til en annen tid på året. Når det gjelder realitetene for øvrig, mente SU at så vel utvidet som redusert tid bør drøftes, samt utformingen av oppgaven i forhold til skriveperiodens lengde. Vurderingsform/sammensetning og karakterskala kontra bestått/ikke bestått kan også være aktuelt å drøfte.»

I det følgende vil det redegjøres kort for hvilke praktiske implikasjoner en eventuell utvidelse vil ha, både for ordinær eksamen og kontinuasjonseksamen.

Bakgrunn for valg av eksamenstidspunkt våren 2012

Ordinær eksamen i emnet er lagt til uke 24:

UKE	MANDAG 11.6.	TIRSDAG 12.6.	ONSDAG 13.6.	TORSDAG 14.6.	FREDAG 15.6.
24		EKSAMEN JUS123	EKSAMEN JUS243		EKSAMEN JUS114
			HJEMMEEKSAMEN JUS134 (ons. 13.00 – fre. 13.00)		

Studieårets siste eksamensuke våren 2012 er lagt opp etter samme mønster som fjoråret, som ble lagt slik for å sikre at endringen i eksamensform ikke skulle føre til større problemer for kandidater som skulle ta flere eksamener, i og med at også JUS123 Forvaltningsrett II og JUS243 Allmenn formuerett hadde eksamen samme uke. Oppgaveteksten ble publisert i Mi Side kl. 13.00, altså umiddelbart etter eksamen i JUS243 var overstått, slik at studenter som ev. skulle ta begge ikke ville miste denne muligheten.

[1] Se referat fra SU-møtet: http://www.uib.no/filearchive/su-kun-protokoll-2011-0803-endelig.pdf
[2] Rapporten finnes her: http://www.uib.no/filearchive/portfolio1_1.pdf
[3] Se referat fra SU-møtet: http://www.uib.no/filearchive/su_kun_protokoll_27092011_endelig.pdf

Denne løsningen innebar ikke vesentlige endringer i eksamensplanene, og kunne derfor gjennomføres uten større problemer.

Konsekvenser ved utvidelse av eksamensperiode – ordinær eksamen

Rent praktisk er en utvidelse av eksamenstiden noe komplisert logistikkmessig, fordi man i størst mulig grad må unngå å avskjære studenter fra å ta flere enn én eksamen. Nedenfor skisseres derfor mulige alternativer.

a) Flytting av eksamen i JUS243 Allmenn formuerett

Ved omlegging av vurderingsformen i JUS134 i fjor ble det vurdert å flytte eksamen i JUS243 til mandag i uke 24, for minst mulig kollisjoner mellom eksamenene. Men dette ville korte ned kurset, og dermed også lesetiden, for både tredje- og fjerdeårsstudentene. Dette er en endring som kursansvarlige i JUS243 ikke ønsker da tiden på dette omfattende kurset allerede er knapp. *Det må her også presiseres at eksamensplanen for hele studieåret 2011/2012 ble vedtatt av studieutvalget i møte 14.4.2011.

b) Leveringsfrist på helgedag

Et alternativ er å publisere oppgaven på det allerede planlagte tidspunkt og legge leveringsfrist til helga, dvs. lørdag kl. 13.00. Det fordrer blant annet at en administrativt ansatt har mulighet til å tilbringe lørdag 16.6. på jobb. It-avdelingen tilbyr kun støtte innenfor normalarbeidstid mandag til fredag kl. 08 – 16. Så hvis tekniske problemer skulle oppstå ved innlevering en lørdag, kan fakultetet ikke påregne øyeblikkelig teknisk hjelp.

Det kan i denne sammenheng nevnes at Kark ikke fungerte optimalt ved innlevering av hjemmeeksamen i JUS134 våren 2011 pga. en serveroppdatering som dessverre var satt til samme tidspunkt (dette er noe vi selvsagt vil gjøre det vi kan for å unngå i fremtiden). Dette førte naturlig nok til mange henvendelser på telefon og e-post fra studenter som var usikre på om deres besvarelser var blitt levert. I denne situasjonen var Kark-ansvarlig på jobb og gjorde sitt ytterste for å avhjelpe situasjonen, men det var likevel en kaotisk leveringsprosess.

I kjølvannet av dette fikk studieårsansvarlig for tredjeåret et omfattende og krevende «oppryddingsarbeid», for å sikre at alle studentene faktisk fikk levert (riktig utgave av) oppgaven sin og at hver enkelt student fikk tilfredsstillende tilbakemelding på at nettopp deres situasjon var avklart og i orden.

På kontinuasjonseksamen 2011 var innleveringsfristen, av logistikkmessige hensyn, plassert på en lørdag, men i det tilfellet var det snakk om rundt 40 kandidater. Hadde noe lignende skjedd da, ville manuell behandling av 40 eksamensbesvarelser vært overkommelig. Til en ordinær eksamen, som i fjor var rundt 450 kandidater, stiller saken seg ganske annerledes.

Sett i lys av erfaringene fra fjoråret bør innlevering på ordinær eksamen ikke legges til en helgedag.

c) Delvis utvidelse av eksamenstid

Skriveperioden kan utvides *noe* ved å publisere eksamensoppgaven kl. 08.00 i stedet for kl. 13.00 på opprinnelig eksamensdag, og utvide leveringsfristen til kl. 14.00 på fredag. Slik vil majoriteten av studentene (alle som ikke samtidig tar eksamen i JUS243) få 2 dager + 6 timer.

d) Eksamen flyttes til uke 23

Å flytte eksamen frem en uke vil i realiteten forkorte kurset med én uke. Eksamen i JUS134 vil i så fall bli plassert innenfor eksamensperioden som normalt er forbeholdt spesialemnene. Enkelte studenter vil dermed kunne oppleve at hjemmeeksamen kolliderer med opp til flere spesialemneeksamener, men det vil sannsynligvis kun være tale om en håndfull kandidater. En eksamen lagt til uke 23 vil i tillegg kollidere med arbeidsgrupper på første studieår, men dette vil gjelde et fåtall

arbeidsgruppeledere som ev. får kuttet skrivetiden sin med maksimalt tre timer og bør ikke være en avgjørende faktor. Oppgaven vil for eksempel kunne publiseres tirsdag kl. 13.00 og ha innleveringsfrist til fredag kl. 13.00.

e) Eksamen legges til fredag i uke 24 med leveringsfrist mandag i uke 25

Vårsemesteret ved UiB er satt til å være fra og med uke 2 til og med uke 24. En slik endring vil bety at eksamen legges såvidt utenfor det ordinære vårsemesteret. Det vil også pålegge studentene å bruke en hel helg til eksamensarbeid.

Store deler av argumentasjonen beskrevet under *b) Leveringsfrist på helgedag* vil gjelde også for dette alternativet. Det skal likevel nevnes at denne muligheten ikke vil ha noen betydning for eksamener på andre studieår.

f) Eksamen flyttes til uke 25

Også denne muligheten betyr at man går utover det ordinære vårsemesteret, jf. punkt e). Mange studenter vil trolig anse en slik flytting på dette tidspunktet som urimelig, i og med at de gjerne har planlagt både ferie og sommerjobb med opprinnelig eksamensdato som utgangspunkt.

g) Flytting av emnet

Å flytte emnet kan være en mulighet, i og med at emnets «naturlige» eksamensdato da ikke vil falle i en periode der det er så tett med andre eksamener. Denne endringen er imidlertid så inngripende at det ikke er en reell mulighet i inneværende semester, men det kan vurderes i et litt lengre tidsperspektiv. Det fordrer imidlertid at en annen kursansvarlig med tilsvarende stort emne har mulighet til å flytte sitt kurs til slutten av vårsemesteret.

Konsekvenser ved utvidelse av eksamensperiode – kontinuasjonseksamen

Alle kontinuasjonseksamener ved Det juridiske fakultet avholdes i uke 32, etter et fast mønster:

UKE 32	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
	Exfac	JUS111	JUS112	JUS113	JUS114
	JUS121	JUS122	JUS123	JUS124	
	JUS131	JUS132	JUS133	JUS134*	
	JUS241	JUS242	JUS243	JUS135	

**tors. 13.00 - lør. 13.00*

Å finne plass til utvidet eksamenstid til JUS134 innenfor de nevnte rammene er ingen enkel sak. Vi har, i år som i fjor, en løsning der fristen for kontinuasjonseksamen er lagt til lørdag formiddag. Ikke optimalt, men likevel gjennomførbart med tanke på antall kandidater.

Når det gjelder kontinuasjonseksamen veier hensynet til studenter som skal ta flere eksamener på samme studieår tungt[4]. Nedenfor skisseres tre mulige alternativer:

a) Legge eksamen til uke 31

Med tanke på at sensur for ordinær eksamen faller i uke 29 (tidligere uke 30), så vil en fremskynding av kontinuasjonseksamenen bidra til kortere lesetid for studentene. Denne eksamenen vil da avholdes *før* den faste og allerede annonserte kontinuasjonseksamensuka (uke 32). Dette vil kunne forpurre en allerede planlagt leseperiode for studenter som ev. skal ta flere kontinuasjonseksamener.

b) Legge leveringsfrist til søndag i uke 32

[4] Det understrekes at det her ikke er tale om frivillig gjentak. Kontinuasjonseksamen er forbeholdt studenter som ikke har resultat i emnet fra før fordi de på første eksamensforsøk enten strøk på, trakk seg under eller var syke på ordinær eksamen. Se Utfyllende regler, § 3-4 Kontinuasjonseksamen og frivillig gjentak

Eksamensoppgaven vil da publiseres torsdag kl. 13.00, slik at de som ev. tar JUS135 har anledning til å ta begge eksamenene. Situasjonen vil da bli tilsvarende som skissert ovenfor under punktet *b) Leveringsfrist på helgedag.*

Også her er man avhengig av at en administrativt ansatt har anledning til å jobbe på den aktuelle dagen. Den formildende omstendigheten er, som nevnt ovenfor, at det generelt ikke er flere enn rundt 40-50 kandidater som blir meldt til kontinuasjonseksamen, og det er dermed en overkommelig jobb hvis det oppstår tekniske problemer og e-post blir (nød)løsningen.

c) La eksamen gå fra fredag i uke 32 til mandag uke 33

I dette tilfellet vil eksamen gå utover den etablerte kontinuasjonseksamensuka og inn i semesterstartuka: publisering fredag 09.00, levering mandag 09.00. Eksamensperioden vil her bli tilsvarende som under punkt e) og de samme utfordringene gjør seg gjeldende. Studentene vil bli pålagt å bruke en hel helg til eksamensarbeid.

Eksamensavvikling i løpet av en helg er noe vi i størst mulig grad forsøker å unngå. Selv om det ikke er noe etablert undervisningsopplegg for tredje- eller fjerdeårsstudentene på semesterets første dag er dette ikke en optimal løsning. Det er imidlertid den løsningen som medfører færrest endringer i forhold til andre emner, og man unngår problemet med at teknisk assistanse ikke er tilgjengelig på selve innleveringstidspunktet.

Avsluttende bemerkninger

Med utgangspunkt i redegjørelsen ovenfor, fremstår det som utfordrende å skulle utvide eksamensperioden for JUS134 på en forsvarlig måte *i inneværende* semester. Men uavhengig av semester, så er de største logistikkmessige utfordringene knyttet til kontinuasjonseksamen, i og med at tidsrammen her er snevrere og det er flere hensyn som må tas i forhold til andre emner og eksamener.

Planlegging av eksamensoppsettet for våren 2013 er allerede i gang. Så dersom studieutvalget går inn for en eventuell utvidelse av hjemmeeksamen i JUS134 og/eller en eventuell flytting av selve emnet innad i semesteret, så må dette arbeidet gjøres i forbindelse med denne planleggingsprosessen.

Studieseksjonen ber med dette studieutvalget om å diskutere de ulike skisserte mulighetene.

For i størst mulig grad å kunne tilrettelegge for studenter som er avhengig av å ta eksamener på andre studieår i samme periode som hjemmeeksamen i JUS134, eller på samme studieår i forbindelse med kontinuasjonseksamen, samt i minst mulig utstrekning har eksamen i en helg, samt ut fra administrative hensyn, ser studieseksjonen at dagens ordning er den som best ivaretar disse hensynene. Disse må da vurderes opp mot de faglige hensynene.